

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 830 ²	Σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου Σάββατο 26 Δεκεμβρίου 2015 (2001)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Νὰ γίνουμε φιλακόλουθοι (Περὶ ἐκκλησιασμοῦ)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ δευτέρα ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὤρισε ἡ ἅγια μας Ἐκκλησία νὰ τιμᾶται ἡ Παναγία, ἡ ὁποία ἀξιώθηκε νὰ γεννήσῃ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Ὄνομάζεται δὲ ἡ ἑορτὴ αὐτὴ «Σύναξις» τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Γιατί ὀνομάζεται ἔτσι; Μὲ ἀφορμὴ τῆ λέξι «**σύναξις**» θὰ ποῦμε λίγα λόγια, καὶ παρακαλῶ νὰ προσέξετε.

«Σύναξις» θὰ πῆ **συγκέντρωσις**. Ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε, ὁ ἄνθρωπος εἶνε κοινωνικὸ ὄν. Δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ μόνος. Θέλει τὴν ἐπικοινωνία μὲ ἄλλους. Λίγοι νικοῦν τὸ ἔνστικτο αὐτὸ τῆς κοινωνικότητος καὶ ζοῦν μόνον συνομιλώντας μὲ τὸ Θεό, ὅπως εἶνε οἱ μοναχοί. Οἱ ἄλλοι ἐπιζητοῦν τὴ συναναστροφὴ. Συγκεντρώνονται ἄλλοι μὲν στὰ καφφενεῖα, ἄλλοι στὰ γήπεδα, ἄλλοι στὰ χαρτοπαίγνια καὶ στὰ καζίνα, ἄλλοι κάνουν ἐκδρομὲς... Ὅλοι ζητοῦν κάπου νὰ συναντηθοῦν. Σύναξις στὰ σπίτια, σύναξις στὰ καφφενεῖα, σύναξις στὰ γήπεδα, σύναξις στὰ διάφορα κέντρα.

Τί ὠφελεῖται, τί κερδίζει ἀπὸ αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος; **Ἀμαρτάνει** μᾶλλον, διότι φλυαρεῖ, κοτσομπολεύει, αἰσχρολογεῖ, ἐξάπτονται τὰ κατώτερα ἔνστικτά του. Μπορεῖ νὰ ἐπαναλάβῃ ἐκεῖνο ποῦ εἶπε ἕνας σοφός: «Ὅσακις συναναστράφηκα μὲ ἀνθρώπους, λιγώτερο ἄνθρωπος ἐπέστρεψα». Συχνὰ μετανοεῖ γιὰ μερικές συνάξεις στίς ὁποῖες βρέθηκε.

Ἄλλ' ὑπάρχει μία σύναξις, γιὰ τὴν ὁποία ποτέ κανεὶς δὲν θὰ μετανοήσῃ. Ὑπάρχει ἕνας τόπος, στὸν ὁποῖο ἂν πᾶς ἔχεις νὰ κερδίσης. Ποιὸς εἶν' αὐτός; Εἶνε ὁ **ἱερός χώρος τῆς ἐκκλησίας**. Σ' αὐτὸν καλούμεθα νὰ συγκεντρωθοῦμε ὅλοι, ἄντρες γυναῖκες καὶ παιδιά, πλούσιοι καὶ φτωχοί, ἄρχοντες καὶ λαός, κάθε ἄνθρωπος. Εἶνε ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ: «**Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν**», σὲ ἱερὲς συνάξεις

νὰ δοξολογήτε τὸ Θεό (Ψαλμ. 67, 27). Ὁ διος ὁ Χριστὸς εἶπε, ὅτι «Ὅπου **«εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν»**» ὅπου μαζευτοῦν δύο ἢ τρεῖς, ὄχι γιὰ ἄλλο σκοπὸ ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ λατρεύσουν τὸ Θεό, ἐκεῖ, λέει, ἀοράτως βρίσκομαι ἀνάμεσά τους (Ματθ. 18,20).

Στὸ ναὸ λοιπόν! Μόλις μπῆς ἐκεῖ, νιώθεις ἱερὸ ῥίγος. Οἱ πρόγονοί μας ἀπὸ τὴν ὥρα ποῦ ἔμπαιναν μέχρι νὰ βγοῦν εἶχαν τὰ μάτια τους δακρυσμένα. Ἔβλεπαν ἀγγέλους, ζοῦσαν μία ὑπερκόσμια μεταφυσικὴ ζωὴ. Ἐμεῖς; ὦ Θεέ μου, ποῦ καταντήσαμε! **Στὸ ναὸ ὅλα σοῦ μιλοῦν**, ἂν ἔχῃς αὐτιά, ἂν ἔχῃς μάτια, ἂν ἔχῃς μυαλό, ἂν ἔχῃς καρδιά. Ἄν δὲν ἔχῃς, ...

Ὅλα διδάσκουν στὸ ναὸ. **Τὸ κεράκι** ποῦ ἀνάβεις τί σημαίνει; Γίνε κ' ἐσὺ ἕνα φῶς. «**Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου**» (Ματθ. 5,14). **Οἱ εἰκόνες**, ποῦ ἔχουμε ἐμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι, τί σημαίνουν; Σοῦ θυμίζουν τοὺς ἁγίους καὶ τὴ ζωὴ τους. Ἡ εἰκόνα εἶνε ἕνα βιβλίον ποῦ χωρὶς γράμματα διδάσκει τὸ νόμον τοῦ Θεοῦ. **Τὸ λιβάνι**; Κι αὐτὸ διδάσκει. Ὅπως αὐτὸ καίγεται ἐξ ὀλοκλήρου, ἔτσι κ' ἐμεῖς. Τί εἶνε ἡ ζωὴ μας; Ζωὴ σὸν θυσία, ὀλοκαύτωμα. **Ὁ ἄμβωνας** θυμίζει τὸ «**Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ**» (Β' Βασ. 7,4 κ.ά.). Αὐτὸς ποῦ λαλεῖ ἐκεῖ ἐπάνω, λαλεῖ ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Κυρίου. **Ὁ δεσποτικὸς θρόνος** τί εἶνε; Μία σκοπιά. Καὶ ὁ **ἐπίσκοπος**; Ἕνας σκοπὸς μὲ ἐφ' ὀπίλου λόγῃ. **Τὰ ἀναλόγια**, ἐκεῖ ποῦ ψάλλουν οἱ ψαλτάδες, μᾶς θυμίζουν τοὺς ἀγγέλους ποῦ ὑμνοῦν ἀκαταπαύστως τὸ Θεό. Δὲν εἶπα τίποτα. Στὸ ναὸ εἶνε —ὦ Θεέ μου!— **ἡ ἅγια τράπεζα**. Τί σημαίνει ἡ ἅγια τράπεζα; Μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ Μυστικὸ Δεῖπνον, ὅταν ὁ Χριστὸς εὐλόγησε τὸν ἄρτο καὶ ἔγινε τὸ σῶμα του, καὶ εὐλόγησε τὸ ποτήριον καὶ ἔγινε τὸ αἷμα του. Συνεπῶς μέσα στὸ ναὸ ἀοράτως, διὰ τοῦ ἁγιοπάτου μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας, βρίσκεται ὁ διος ὁ Κύριός μας. Ἴδού, ἀγαπητοί

μου, μερικές από τις **ώφέλειες του ἑκκλησιασμοῦ**.

Μερικοί λένε: Ἔχω **τὸ ραδιόφωνο**, δὲ χρειάζεται να πάω στὴν ἑκκλησία. Καὶ ξαπλωμένοι ἀκούουνε τὴ θεία λειτουργία. Τί ν' ἀπαντήσουμε;

Ἔτσι, ὁποῖος τὸ λέει αὐτό, ξεχωρίζει τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ὁ ἄρρωστος δὲν μπορεῖ νὰ κἀνὲ διαφοροτικὰ καὶ παρακολουθεῖ ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο. Ἐγὼ πάντως, ἂν εἶχα ἐξουσία, δὲν θὰ ἐπέτρεπα νὰ μεταδίδεται ἡ θεία λειτουργία ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο. Ἡ θὰ ἐπέτρεπα μόνο μέχρι τὴν ἀνάγνωσι τοῦ εὐαγγελίου· διότι πέρα τοῦ σημείου ἐκείνου εἶνε ἁμαρτία. Θὰ μᾶς τιμωρήσῃ ὁ Θεός, διότι ἀνοίγουμε τὰ ραδιόφωνα μέσα στὰ σπίτια καί, ἐνῶ ἀκούγεται τὸ «*Λάβετε φάγετε... Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες...*», δὲν θέλω νὰ μολύνω τὴ γλῶσσα μου καὶ τὸ νοῦ σας λέγοντας τί γίνεται μέσα στὰ σπίτια τὴν ὥρα ἐκείνη. Εἶνε **ἀσέβεια**. Ποιὸς σέβεται αὐτὰ ποὺ ἀκούγονται; Κοντὰ στὶς ἄλλες ἁμαρτίες προσθέσαμε κι αὐτήν.

Ἔλα στὴν ἑκκλησία. Ἄλλο εἶνε νὰ προσεύχεσαι μόνος σου στὸ σπίτι, καὶ ἄλλο νὰ προσεύχεσαι μαζί με ὄλους. Ἄν ἕνας προσεύχεται καὶ ἔχη ἡ προσευχή του δύναμι, φανταστῆτε τί δύναμι ἔχει ἡ προσευχή ὅταν γίνεται μαζί με ἄλλους, ὅταν μαζεύονται πολλοὶ ἄνθρωποι. Ὅταν οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἔκαναν τὴν προσευχή τους, ἐσεῖετο ὁ τόπος (βλ. Πράξ. 4,31· 16,25-26). Στὴν ἑκκλησία λοιπὸν **ἡ προσευχή ἀποκτᾷ μεγαλοπρέπεια καὶ δύναμι**.

Ἔλα στὸ ναό, νὰ ἐνώσης τὴν προσευχή σου με τῶν ἄλλων· ὁ φτωχὸς με τὸν πλούσιο, ὁ ἀγράμματος με τὸν ἐπιστήμονα, τὸ μικρὸ παιδί με τὸν ἀσπρομάλλη γέροντα, οἱ λευκοὶ με τοὺς μαύρους. Μπῆκες στὴν ἑκκλησία; δὲν ὑπάρχει πλέον διάκρισι, ἀλλὰ **«πάντες ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»** (Γαλ. 3,28). Ἡ ἀληθινὴ δημοκρατία εἶνε στὴν Ἐκκλησία.

Γι' αὐτό, ὁποῖος δὲν ἔρχεται στὴν ἑκκλησία, δείχνει μεγάλο **ἐγωισμό**. Σὰν νὰ λέῃ: Δὲν χρειάζομαι ἐγὼ τὴν Ἐκκλησία.

Πρέπει νὰ ἐπανεέλθουμε στὴν παλαιὰ ἐποχή. Νὰ γίνουμε – τί; Ἐπιτρέψτε μου ἕνα παραλληλισμό. Ὅπως ἄλλοι εἶνε φίλαθλοι, ἔτσι ἐμεῖς νὰ γίνουμε φιλακόλουθοι. **Ν' ἀγαπήσουμε τὸν ἑκκλησιασμό καὶ τὴ λατρεία**.

Φιλακόλουθοι ἦταν οἱ πρόγονοί μας. Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ἔρχονταν στὸ ναὸ ὄχι μόνο τὴν Κυριακὴ στὴ λειτουργία, ἀλλὰ κι ἄλλες μέρες καὶ σ' ἄλλες ἀκολουθίες. Ἐρχονταν στὸν ἑσπερινό, ἔρχονταν καὶ στὸν ὄρθρο. Καὶ

τὴν Κυριακὴ δὲν περίμεναν νὰ χτυπήσῃ ἡ τρίτη καμπάνα· ἔρχονταν νωρίς, ἄκουγαν τὸν ἐξάψαλμο, κ' ἦταν ἄνθρωποι ἁγιασμένοι κ' εὐλογημένοι. Τώρα οἱ περισσότεροι εἶνε ἀλειουργητοί. Τότε ἔμπαιναν μέσα στὴν ἑκκλησία καὶ **νόμιζαν πὼς εἶνε στὸν οὐρανό**.

Τὸν καιρὸ τοῦ Βυζαντίου κάποιοι Ῥῶσοι, ποὺ τότε ἦταν ἀκόμη βάρβαρος λαός, ἔφθασαν στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ μπῆκαν στὴν Ἁγία-Σοφία. Ὅταν εἶδαν τὴ λατρεία, τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς διάκους, κι ὅταν ἄκουσαν τὴν ψαλμωδία, νόμισαν πὼς βρίσκονται στὸν παράδεισο. Γύρισαν στὴ Μόσχα καὶ εἶπαν στὸ βασιλιά τους: Στὴν Πόλι, ὅταν λειτουργοῦν στὴν Ἁγία-Σοφία, **δὲν πατᾶνε στὴ γῆ...** Ἔτσι οἱ Ῥῶσοι ἔγιναν ὀρθόδοξοι Χριστιανοί.

Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ἔλεγαν **«Νὰ μὴν τελείωση ἡ λειτουργία»**. Τώρα μπαίνουμε στὴν ἑκκλησία, κοιτᾶμε τὸ ρολοὶ καὶ λέμε: «Ἄργεῖ ὁ παπᾶς...». Δὲν τὸ λὲς ὅμως αὐτὸ στὸ γήπεδο, ποὺ κάθεσαι κάτω ἀπὸ τὸν καυστικὸ ἥλιο ἢ τὸ χιόνι· ἐκεῖ ὑπομένεις κάθε κακουχία.

Νὰ γίνουμε λοιπὸν φιλακόλουθοι, **ὅπως ἦταν οἱ πρόγονοί μας**.

Λέει ἡ ἱστορία, ἀγαπητοί μου, ὅτι **στὴν Καισάρεια**, ὅπου ἦταν ἐπίσκοπος ὁ Μέγας Βασίλειος, οἱ ἄνθρωποι, ὅταν τελείωναν τὶς ἐργασίες τῆς ἡμέρας, γύριζαν καθένας με τὰ συνεργά του (δισάκκια, ἀξίνες - τσάπες, κασμάδες κ.τ.λ.). Καὶ δὲν πήγαιναν στὰ σπίτια τους· πήγαιναν στὴν ἑκκλησία. Ἄφηναν ἀπ' ἔξω τὰ συνεργά τους, ἔμπαιναν μέσα, ἄκουγαν τὸν ἑσπερινὸ καὶ τὴν ὁμιλία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, καὶ μετὰ ἔβγαιναν, ἔπαιρναν πάλι τὰ τσαπιά τους καὶ πήγαιναν στὰ σπίτια τους.

Ὡ ἐποχὴ ἁγία, ὦ ἐποχὴ μαρτύρων καὶ ἡρώων, πότε νὰ ξανάρθῃ στὸν τόπο μας! Κι ὅπως τώρα τρέχουν στὰ γήπεδα, ἔτσι νὰ τρέχουν στὶς ἑκκλησίες· **νὰ γεμίσουν οἱ ἑκκλησίες**. Γιατί ὅταν ἀδειάζουν οἱ ἑκκλησίες, γεμίζει – τί; Τὸ εἶπε ὁ ἅγιος Κοσμάς: «Ὅταν ἀδειάσουν οἱ ἑκκλησίες, θὰ γεμίσουν οἱ φυλακές». Καὶ πράγματι ἀδειάσαμε τὶς ἑκκλησίες, καὶ γεμίσαμε τὶς φυλακὲς ἀπὸ ἐγκληματίες.

Ἀγαπητοί μου· ἄνθρωπος ποὺ ἑκκλησιάζεται, δὲν θ' ἀποτύχῃ στὴ ζωὴ του καὶ δὲν θὰ χαθῇ. Ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἑκκλησιάζεται, οὔτε οἰκογενειάρχης οὔτε πατριώτης σωστὸς εἶνε.

Εἶθε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ πρεσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου νὰ ἐλεήσει καὶ ν' ἀγιάσῃ ὄλους μας· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος